

VILSANDI RAHVUSPARGI KOOSTÖÖKOGU

Protokoll

Koht ja aeg: Loona 09.12.2016 kell 13.00-15.40

Juhatas: Krista Kallavus

Osalejad: Sulev Vare, Kaja Lotman, Allar Liiv, Maris Sepp, Maarja Nõmm, Krista Kallavus, Kadri Paomees, Heli Alliksoon, Üllar Soonik, Jaan Prants, Iris Mäemets, Katrin Trumann, Neeme Rand, Tõnu Talvi, Gunnar Raun, Kadri Kullapere, Tormis Lepik, Raimu Aardam, Tiina Ojala, Leo Filippov

Protokollis: Gunnar Raun

Päevakord

1. Keskkonnaameti uuest regioonist ja spetsialistide tööjaotusest - Sulev Vare, KeA Lääne regiooni juhataja
2. Külastuskorraldus rahvuspargis - Üllar Soonik, RMK
3. Riigimaade olukord rahvuspargis - Jaan Prants, RMK
4. Rahvusparkide tööst - Kaja Lotman, KeA
5. Vilsandi rahvuspargi ehituspärandi ja asustusstruktuuri uuring - Krista Kallavus, KeA
6. Tartu Ülikooli Kuusnõmme bioloogiajaam raamatu tutvustamine - Tõnu Talvi, KeA

Sulev Vare. Vajalik on suurendada kohalike esindatust koostöökogus, sest peamiselt ametnikest koosnev koostöökogu ei täida oma eesmärki. Kuue KeA regiooni asemel on nüüd kolm regiooni. Kaja Lotman on peakontori all KeA nõunik ja tegeleb rahvusparkide teemaga edasi. KeA Lääne regiooni keskkonnakasutuse juhtivspetsialist on Toomas Padjus ja looduskaitse juhtivspetsialist on Kadri Hänni. Järgnes KeA Saaremaa spetsialistide ja nende tööpiirkondade tutvustus. KeA Saaremaa spetsialistide osas suuri muutusi ei ole olnud. Kontaktid ja tööpiirkonnad on kättesaadavad ka KeA kodulehel. Reformi tulemusel viidi regioonidest peakontori alla metsandus, kaitse planeerimine, maahoidlus, jäätmed, maapõu, jahindus ja kalandus ning keskkonnakompleksload.

Mõtted ja ettepanekud

Neeme Rand: Mis saab rahvuspargi koostöökogust? Sulev Vare: Jääb alles. Neeme palus jagada infot uute KeA kontaktide kohta.

Leo Filippov: Miks selline struktuuri muudatus ja mis seetõttu tegemata jääb? Sulev Vare: Vaja oli kokku tõmmata riigiaparaati ja seetõttu midagi tegemata ei jää. Leo väljendas kartust, et inimene võõrandub looduskaitsest ja ei kasutata ära kohalike initsiatiivi looduskaitseesse panustamisel.

Üllar Soonik. Seoses 1. juuli ümberkorraldustega on Külastuskorraldus RMK-s jaotatud kolme piirkonna vahel: Lääne-Eesti-, Põhja-Eesti ja Lõuna-Eesti piirkond. Valik moodustada kolm piirkonda toimus põhimõttel võrdsustada piirkondade külustusmaht. Igale piirkonda jäävale külustusale (nt Saaremaa külustusala) jääb üks külustuskeskuses (end nim looduskeskuses) 1 töötajaga. Loodusvahtide koormus tuli ühtlustada. Saaremaal suleti Mustjala looduskeskus, seal pakutud teenused on toodud üle RMK Loona külustuskeskusesse (end teabepunkt). Koondati teabespetsialisti ametikoht ja üks loodusvahti ametikoht. Saaremaal on nüüd kolme asemel kaks RMK loodusvahti. Vilsandi RP külustaja uuring viidi läbi 2010. ja 2015. aastal. Üks oluline muutus, mis on viie aasta jooksul toimunud, on välismaalastest külustajate osakaalu tõus (2%-27%).

Mõtted ja ettepanekud

Tormis Lepik ja Neeme Rand: Kus külustajaid loendatakse? Üllar Soonik: Harilaiul.

Neeme Rand: Kas on plaanis loenduskohti juurde teha? Üllar Soonik: Praegu ei ole plaanis.

Ühisel arutelul leiti, et külustajate loenduskohti on selgelt rahvuspargis vähe ja neid tuleb juurde teha. Paljud looduskülustustest ei ole loendatud. Oluline on õige kohalik, et saada paremad andmed külustajate arvu kohta.

Neeme Rand: Suure külustatavuse tõttu on Vilsandi tuletorni juurde vaja kuivkäimla kasutamise võimalust. Üllar Soonik: Lähim RMK pakutav võimalus on RMK Kulpri lõkkekoht. Tuletorni juurde RMK-l kuivkäimlat plaanis rajada ei ole.

Tormis Lepik: Harilaiu infotahvel ei informeereri kehtivast kaitsekorrast, näiteks Laialepa lahe kalapüügi regulatsioon või rahvaürituste korraldamine rahvuspargis. Infot on vaja rohkemates keeltes. Harilaiu keelumärk ei toimi, sest autodega sõidetakse keelumärgist edasi. Vaja teada kui suur koormus on Harilaiul põhjendatud.

Neeme Rand: Ettepanek anda Harilaid eraettevõtjale rendile, kes hoiab Harilaiul liiklemist kontrolli all, sest sildid ja trahvimine ei lahenda olukorda. Eraettevõtja pakuks seal safari teenust kokkulepitud marsruudil.

Raimu Aardam: Eraettevõtja ei lahenda Harilaiu probleemi.

Üllar Soonik: Vaja on koostööd erinevate osapoolte vahel: KKI, KeA, RMK, Politsei ja Päästeamet.

Kaja Lotman: Harilaiu osas on vaja eraldi arutelu liikluskorralduse teemal. Seda saab teha Vilsandi RP kaitse-eeskirja eelnõu avalikustamise raames 2017. aastal.

Tormis Lepik: Harilaidu minev tee on alates Kõruse kordonist väga kehvast seisust. Üllar Soonik: RMK-l on plaanis tee korrastada Kiljatu ojast Harilaidu parklani, kuid täpsemalt selgub eelarve kinnitamisel.

Jaan Prants. Vilsandi saarel taastati 2016. aastal 18 ha poollooduslikke kooslusi. Vesiloo ei lähe poolloodusliku kooslusena rendile. Rentnik oleks sinna viinud veised, keda on sinna raske viia ja veised ei jää sinna ka püsima.

Mõtted ja ettepanekud

Neeme Rand: Ettepanek teha RMK matkarada ka läbi Vesiloo laiu keskosa. Karjatamine Vesilool ei ole jah mõistlik.

Krista Kallavus: Edastas jahimehe mure, et vanad karjaaiad takistavad jahimeestel jahipidamist. Jaan Prants: Riigimaade osas saavad probleemsed kohad lahendatud.

Kaja Lotman. Vaja on rohkem põhjendada looduskaitse piirangute eesmärki. Selleks tuleb võtta aega. Kevadel tuleb Vilsandi RP kaitse-eeskirja eelnõu avalikustamine, kus seletame piirangute vajadust. Plaan on parandada Vilsandi RP kodulehekülge, teha seda mitmekesisemaks. Arutada ühiselt erinevate huvigruppidega, et infovahetust parandada. Rahvusvahelise looduskaitsealase koostöö raames on võimalus saada sertifikaati turismiala paremaks korraldamiseks. Sellega seoses tuleb eraldi istumine järgmisel aastal.

Krista Kallavus. Vilsandi RP ehituspärandi ja asustusstruktuuri uuring on kättesaadav RP koduleheküljel. Uuringus määratleti väärtuslikud hooned, anti soovitusi ehitamiseks. Põhiküsimus oli, kas asustustihedust tihendada? Uuringus leiti, et kõiki vanu talukohti võib taastada ja ühele talukohale võib kuni kaks elamukohta teha. Vilsandi saare kõige väärtuslikumad alad on tuletorni alune, Tolli talu ja küla tee. Uuringu esitamise tähtaeg 11. detsember 2016. aasta.

Tõnu Talvi. Andis ülevaate Tartu Ülikooli Kuusnõmme bioloogiajaama tegutsemisest aastatel 1922-1939. tuues välja olulisemad tegijad ja peamised valdkonnad, millega Kuusnõmmes tegeleti.